

ПРЭЗУМПЦЫЯ

*Гарадзенскі праваабарончы
інфармацыйна-аналітычны бюлетэнъ*

У праваабаронцаў Праваабарончага Цэнтру «Вясна» забіраюць офіс

Кватэра, у якой знаходзіцца офіс Праваабарончага Цэнтру «Вясна» паводле рашэння суда, на дадзены момант падлягае канфіскацыі. Пра гэта праваабаронцам паведамілі судовыя выканануць.

Тым не менш, праваабаронцы заявілі, што Праваабарончы Цэнтр «Вясна» будзе працягваць сваю дзейнасць. Будзе паўнавартасная праца, не зніжаючы сваю эфектыўнасць, але, магчыма, ужо не з гэтага памяшкання.

Усе раней апісаныя падчас арышту рэчы знаходзяцца ў офісе. Кіраунік ПЦ «Вясна» Алесь Бяляцкі быў асуджаны ў лістападзе 2011 года на 4,5 года калоніі ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці. Яго звінавацілі ў нявыплаце падаткаў з замежных рахункаў, інфармацыя аб якіх была перададзеная прокуратурамі Польшчы і Літвы. Гэтыя сродкі прызначаліся на праваабарончую дзейнасць. Бяляцкі намінаваны шэрагам еўрапейскіх палітыкаў і організацый на Нобелеўскую прэмію міра.

У Мінску затрыманы Алег Волчак

Міліцыянты спынілі праваабаронцу ў раёне сталічнай плошчы Бангалор і запатрабавалі праехаць з імі ў аддзяленне ўнутраных спраў Цэнтральнага раёна.

Разам з праваабаронцам міліцыянтамі быў спынены і актывіст аргамітэта Партыі Беларуская хрысціянская дэмакратыя Зміцер Кухлей.

Напачатку бягучага года кіраўнік ініцыятывы “Прававая дапамога насельніцтву” Алег Волчак ужо быў затрыманы міліцыяй. Тады праваахоўнікі склалі на Волчака адміністрацыйны пратакол, а сам праваабаронца адбыў на Акрэсціна чацвёра сутак.

У Гародні забаронены пікеты ў падтрымку “польскай” школы

Гэтым разам заяўкі на чатыры пікеты падавалі жыхары Гародні, якія дамагаліся захавання моўнага рэжыму ў школе № 36. Гэтую школу гараджане называюць “польскай”, паколькі навучанне ў ёй вялося на польскай мове. Зараз бацькі навучэнцаў школы занепакоіліся tym, што адміністрацыя Ленінскага раёну Гародні вырашила адчыніць у школе рускамоўныя класы, і паспрабавалі пратэставаць на пікетах.

Аднак улады гораду адмовілі ім у гэтым праве, патлумачыўшы адмову tym, што заяўнікі не ўзгаднілі правядзенне пікетаў з міліцыяй і іншымі службамі. Таму некаторыя жыхары гораду занепакоеныя tym, што польскамоўную школу можа напаткаць лёс беларускамоўных.

У 1990-х гадах у Гародні палова школаў былі беларускамоўнымі. У сярэдзіне 90-х паўсталі і першыя польскамоўныя. Але зараз у горадзе над Нёманам няма аніводнай беларускамоўнай школы. У польскамоўнай жа плануецца ўвесці класы нават не з беларускамоўным навучаннем, а менавіта з рускім.

Вольгу Панасевіч зьбівалі нагамі і ставілі ў позу «ластаўкі»

5-га чэрвеня ў Слоніме распачнеца судовы працэс супраць актывісткі стваранай Партыі БХП Вольгі Панасевіч. Яе вінавацця ў дробным хуліганстве і ў tym, што яна не падпарадковалася міліцыянтам. Днямі міліцыянты затрымалі Панасевіч па дарозе дадому і даставілі ў ізалятар часовага ўтрымання.

Прэсавая служба БХД адзначае, што ў ізалятары Вольгу ставілі ў позу «ластаўкі», кідалі на падлогу і білі нагамі.

На кабету склалі адміністрацыйны пратакол нібыта за дробнае хуліганства і за тое, што яна не падпарадкоўвалася міліцыі.

Панасевіч зафіксавала траўмы і накіравала скаргу ў пракуратуру, якая перанакіравала зварот ў Съледчы камітэт.

Аднак у Съледчым камітэце складу злачынства ў дзеяннях міліцыянтаў не знайшлі.

У Гародні грамадскія актывісты судзяцца з гарвыканкамам

У Ленінскім раённым судзе Гародні ідзе разгляд скаргі мясцовых грамадскіх актывістаў Вадзіма Саранчукова, Юрэя Істоміна і Уладзіміра Хільмановіча. Гарвыканкам за подпісам намесніцы старшыні Ірыны Сенчанковай адмовіў заяўнікам у правядзенні мітынгу 25 сакавіка. У сваёй адмове гарвыканкам спасылаўся на тое, што заяўнікі нібыта пашучылі частку 4 артыкулу 5 Закона Рэспублікі Беларусь “Аб масавых мерапрыемствах у Рэспубліцы Беларусь”. Заява, якая была паслана заказным лістом яшчэ 7 сакавіка, зарэгістраваная ў гарвыканкаме была чамусыці толькі 12-га сакавіка.

Грамадскія актывісты просяць таксама прызнаць неканстытуцыйным рашэнне Гарадзенскага гарвыканкаму ад 19 кастрычніка 2011 году, якое вызначае месцы правядзення масавых мерапрыемстваў у горадзе. На думку заяўнікаў яно мае выразна дыскрымінацыйны характар і наўпрост супярэчыць і Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і Міжнароднаму пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах.

З а м у р а м

Кожны раз, калі даводзіца на некаторы час пакідаць Беларусь, вяртаешся з нейкім чаканнем станоўчых пераменаў. Гэтае пачуццё не грунтуюца абсалютна ні на чым, акрамя, як падсведамым і натуральным жаданні ўбачыць нешта іншае, лепшае. Вось і зараз, тыдзень не бачыўши ні тэлевізара, ні газет, ні кампутара, з пэўным трымценнем у душы улучыў інтэрнэт і стаў глядзець розныя сайты.

Аднак, цуды на гэтым свеце здаюцца не так часта. Навіны ўсё ж тыя: вось за бел-чырвона-белы сцяг, які нёс у руках звычайны хлопец Андрэй Моўчан на знак падтрымкі асуджанага Сяргея Каваленкі, прадстаўнікі міліцыі жорстка яго зблілі. Зблілі так, што зламалі сківіцу. І натурадльна паўстае пытанне: хто гэтыя людзі з дзяржаўных структур – “ахоўнікі парадку” ці бандыты кшталту фашистыўскіх эсэсаўцаў?! Дык якую перамогу і над кім нядаўна святкавала ўся Беларусь? Вось хапаюць праваабаронца і былога “афганца” Алега Волчака і валакуць у турму на чарговыя суткі арышту нібыта за брыдкаслоўе. Вось яна – “павага” да ветэранаў вайны! У той час як на вуліцах сапраўды лаюцца брудным матам скрэзь і паўсюдна, але шматлікая міліцыя на гэта не рэагуе. У міліцыі ў самой – гэта працоўная мова, яны па-іншаму і размаўляюць з цяжкасцю.

Перад прыездам у Мінск “высокага гостя” Уладзіміра Пуціна сілавыя структуры ўзяліся “зачышчаць” горад ад “Маладога фронту”. Іх генеральная мэта – увогуле ачысціць Беларусь ад беларусаў. Знішчыць усіх беларус-камоўных беларусаў. А астатніх пераўтварыць, перарабіць у расійцаў, “саўкоў”, манкуртаў. Як што – на дапамогу гатовыя прыйсці маскоўскія “сілы калектыўнай бяспекі”, расійская дзяржаўная дума ўжо ратыфікала адпаведнае пагадненне. І прыезд Пуціна мусіць яшчэ раз зацвердзіць курс на няўхільнае, як ім здаецца, “аб’яднанне”.

Вяртаючыся ў Беларусь, чарговы раз заўважаеш, што мы апынуліся за мурам, які аддзяляе нашу краіну ад еўрапейскай цывілізацыі. І гэты мур, які ўжо знікаў у сярэдзіне дзесяцістых гадоў,

рух, якія гучалі адусюль, ужо даўно сталі папулярнай тэмай для анекдотаў. Затое Рэспубліка Беларусь падпісала безліч нейкіх пагадненняў у межах постсавецкіх міждзяржаўных структур, разабрацца ў якіх здольны не кожны. Але дастаткова паставіць простае пытанне – што дзе практична, прыкладам, бязвізы ўезд жыхарам Беларусі ў Узбекістан, каб зразумець усю “тэарэтычнасць” і абсурднасць гэтих пагадненняў.

Вось у той жа Польшчы зараз напярэдадні футбольнага еўрачэмпіянату амаль хаос – дарогі разваленыя, недаробленыя, на іх вялікія заторы, на варшаўскіх вакзалах анархія. Даехаць кудысьці ў час амаль немагчыма. Але Польшча і Украіна хоць збіраюцца на гэтым чэмпіянаце зарабіць. І ўрэшце, магчыма, так і станецца. А што ў нас? У нас мае адбыцца чэмпіянат свету па хакеі ў 2014 годзе. Ніяма сумневу, што яго зробяць амаль узорным, дарогі і вуліцы “зачысціць” ад лішніх машынаў і людзей, а лёдавыя палацы будуць перапоўнены, калі нават палова білетаў не прадасца. Вунь нават уезд замежнікаў у Беларусь напярэдадні гэтага чэмпіянату зробяць бязвізы. Тут свая логіка, свае доказы правільнасці “сацыялістычнага курсу развіцця”, як казалі некалі. Можна не сумнявацца, што карцінка будзе зроблена, як на маскоўскай алімпіядзе. Толькі тады за рысу гораду вывезлі ўсіх бамжоў і прастытутак, а зараз улада напэўна плануе перасяліць ў якія-небудзь “папраўчыя” лагеры ўсіх апазіцыянераў і іншадумцаў. І “за мурам” застануцца толькі чыстыя вуліцы і хакей...

зараз толькі расце. Не скажу, што міне асабліва падабаецца цяпешніе развіццё Еўропы. Невыпадкова там таксама перажываюць амаль глабальны крызіс, а правы чалавека часам даводзяцца да абсурду. Але ж чалавек практична ў кожнай еўрапейскай краіне з нараджэння мае права на годнае жыццё, на асноўныя чалавечыя свабоды. Адно вольнае перамяшчэнне праз мяжу бальшыні краін чаго варты! А вось, беларусы як у клетцы, вырвацца з якой няпроста. Нібыта і мяжа не зачынена як пры Савецкім саюзе, але для бальшыні атрымаць візу становіща ўсё цяжэй, пераехаць граніцу – гэта таксама вялікая проблема. Даўжэныя чэргі на аўтамабільных пераходах, кепская чыгуначная і аўтобусная камунікацыя, выбрыкі мытнікаў – усё гэта неад'емныя элементы кожнага падарожніка, які перасякае мяжу. Эклюзіі пра малы транспамежны

Уладзімір Хільмановіч

Хроніка правапарушэнняў

Г а р а д з е н и ч ы н а , т р а в е н ь

З траўня ў міжнародны дзень свабоды прэсы была здзейснена правакацыя супраць незалежнага журналіста Андрэя Пачобута. Невядомыя расклейлі на пад'ездах дома, дзе ён жыве, абрэзлівия плакаты. Раніцай на пад'ездзе дома, дзе ён жыве, невядомыя расклейлі плакаты з чорна-белым здымкам і подпісам «Асцярожна, педафіл!». Пачобут аднёс адну з улётак у міліцыю і напісаў заяву. Ін мяркуе, што такім чынам яму ў чарговы раз адпомесцілі за ягоную грамадзянскую пазіцыю і журналісткую дзеянасць. Журналіст не выключае, што за правакацыяй можа стаяць КДБ.

Суд Ленінскага раёну Гародні ўсё ж асудзіў грамадзяніна Уладзіміра Фяненку за нібыта непадпрадкаванне службовай асобе і адмову ад дактылоскопіі. Рашэнне суддзя Мікалай Сяргейка прыняў яшчэ 11 красавіка, асудзіўшы Фяненку да 20 базавых велічынь штрафу, што складае 2 мільёны беларускіх рублёў. Сам Фяненка на гэтым паседжанні не прысутнічаў, а атрымаў на рукі копію пастановы суду пра тое, што яго засудзілі толькі 30 красавіка. На рашэнне суду першай інстанцыі ён падаў скаргу ў абласны суд. Яшчэ 20 лютага бягучага году на Фяненку быў складзены завочны пратакол нібыта пра адміністрацыйнае правапарушэнне. У пратаколе было напісаны, што ён “отказался от дактилоскопической регистрации, чем оказал неповиновение законным требованиям сотрудника ОВД”. На адваротным баку было напісаны, што Фяненка адмовіўся ад подпісу. Але ён убачыў гэты пратакол толькі тады, калі яго выклікалі ў суд. Документы былі выразна сфальшаваныя супрацоўнікамі міліцыі, што заўважыў і суд на сваім першым паседжанні, перанёсшы разгляд справы. Пазней пратакол быў “дапрацаваны”, а суд не захацеў прыняць рэzonныя аргументы Фяненкі, узяўшы бок прадстаўнікоў міліцыі.

У судзе Ленінскага раёну Га-

родні 3 траўня прайшло апытанне бакоў паводле пазову грамадскіх актывістаў Вадзіма Саранчукова, Уладзіміра Хільмановіча і Юрыя Істоміна да Гарадзенскага гарвыканкаму. Суддзя Людміла Жукоўская высветліла сутнасць справы, выслушала пазыцыі бакоў і прызначыла скаргу да судовага разгляду на 15 траўня. Напомнім, што гарвыканкам забараніў грамадскім актывістам правядзенне мітынгу на Дзень Волі 25 сакавіка.

тры будынкі. Прыкладам 12 траўня быў зруйнаваны дом, які перад вайной пабудаваў гарадзенскі доктар Бяклемішаў па вуліцы Астроўскага, 15, яскравы прыклад “драўлянага” канструктыўізму. Гарадзенскія ўлады працягваюць нішчыць гістарычныя будынкі.

Прадказальнym незадавальненнем скаргі грамадска-палітычных актывістаў Юрыя Істоміна, Вадзіма Саранчукова і Уладзіміра Хільмановіча на мясцовы гарвыканкам скончыўся 16 траўня разгляд справы ў судзе Ленінскага раёну Гародні. Па адным з пунктаў скаргі суддзя Людміла Жукоўская вынесла асобнае вызначэнне, паколькі адміністраваны Гарадзенскага выканкама па вызначэнні месцаў для правядзення масавых мерапрыемстваў ў горадзе не ў кампетэнцыі суда раёнага роўню. Па другім пункце скаргі суд узяў бок гарвыканкаму, палічыўшы, што заяўнікі мітынгу не выканалі заканадаўства, паколькі заяўка на правядзенне акцыі 25 сакавіка была зарэгістраваная ў выканкаме толькі 12-га сакавіка. Заяўнікі ж даводзілі ў судзе, што такая запозненая рэгістрацыя адбылася па віне дзяржаўных органаў. Ні суддзя Жукоўская, ні пракурор Невімяржыцкая не захацелі ўзяць пад увагу і той факт, што гэта гарвыканкам наўпраст парушыў заканадаўства, не паведаміўшы ў вызначаны тэрмін заяўнікам пра рашэнне гарвыканкаму.

Чарговую адмову ў акредытациі атрымаў гродзенскі журналіст Радыё Рацыя Віктар Парфененка. Два месяцы таму ён накіраваў чацвёртую ўжо па ліку заяўку на акредытацию ва ўпраўленне інфарматыцы Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь. Адтуль доўгага не было адказу, пакуль журналіст не стаў сам тэлефанаваць. На гэты раз у адмове быў названы іншыя пункты ў Парадку акредытациі. Фактычна атрымаў афіцыйную акредытацию немагчыма.

Гістарычны мікрараён Новы Свет у Гародні за тыдзень страціў

Гарадзенскі гарвыканкам працягвае ігнараваць і наўпраст парушаць Закон Рэспублікі Беларусь “Аб масавых мерапрыемствах”. Адмаяўляючы грамадска-палітычным актывістам у правядзенні пікетаў ці мітынгаў, орган мясцовай выканайчай улады дасылае афіцыйныя адказы са спазненнем, альбо ўвогуле іх не высылае. На 15 траўня актывісты АГП падавалі 5 заявай на пікеты ў розных месцах гораду пад лозунгам “За справядлівія выбары без Лукашэнкі”. Пра адмову ў правядзенні пікетаў гра-

Хроніка правапарушэнняў

Гарадзеншчына,

травень

мадска-партыйныя актывісты па ўжо звыклай завядзёнцы даведаліся толькі ад міліцыянтаў, якія наведвалі іх і папярэджвалі пра адміністрацыйную адказнасць за правядзенне несанкцыянованых акций. Пісьмовы адказ гарвыканкаму, як гэтага патрабуе закана-даўства, атрымаў толькі сябра АГП Сяргей Ліс, і то ў неадпаведны тэрмін – не за 5 дзён да заяўленага мерапрыемства – як сказана ў частцы першай артыкулу 6 Закону Рэспублікі Беларусь “Аб масавых мерапрыемствах”.

Старшыня Гарадзенскага абльвиканкаму Сямён Шапіра ў прамой лініі з насељніцтвам Гарадзенскай вобласці на мясцовым канале тэлебачання заяўіў, што “грамадскія слуханні па вырубцы дрэў, з-за таго, што іх ператвараюць у незразумелае палітычнае супрацьстаянне, вырашана больш не праводзіць”. Змаганне гарадзенскіх актывістаў супраць вырубкі старых дрэў у горадзе мае даунішні і нават зацяжны характар. Для нейтралізацыі пратэсту ўлады гораду падключылі ўесь адміністратыўны рэурс і сілавыя ведамствы. Таму, збольшага, пратэсты актывістаў сканчаліся затрыманнямі, судамі, і, як вынік – карамі. Тым не менш, супрацьстаянне заставалася, але на пэўным этапе пачало набываць, з боку ўладаў, злёгку цывілізаваны характар - было аб'яўлена, што па пытанні вырубкі дрэваў будуць праводзіцца грамадскія слуханні. Аднак, ужо на першых такіх слуханнях, праціўнікі вырубкі дрэў абвінавацілі гарадзенскія ўлады ў прымусовым набіранні тых людзей, якія прагаласуюць за лінію ўлады. Зараз жа старшыня Гарадзенскага абльвиканкама паставіў крыж нават на фармальных і паказных праявах дэмакраты.

Гарадзенцу Руслану Пяцько прыйшла чарговая судовая адмова. Руслан абскарджаў у Вярхоўным судзе Рэспублікі Беларусь правашэнні судоў ніжэйшых інстан-

ций, якія прызналі яго вінаватым у адмове прымусова праходзіць дактыласкапію прама на працоўным месцы. Судовае рашэнне і на гэты раз было не на карысць Руслана. У афіцыйных паперах ні слова не гаворыцца па сутнасці скаргі. Нават не разглядаюцца аргументы. Па сутнасці, амаль даслоўна Вярхоўны суд паўтарыў тое, што было сказана першым судом.

У Гародні забаронены пікеты ў падтрымку “польскай” школы. Заяўкі на чатыры пікеты падавалі жыхары Гародні, якія дамагаліся захавання моўнага рэжыму ў школе № 36. Гэту школу гараджане называюць “польскай”, паколькі навучанне ў ёй вялося на польскай мове. Зараз бацькі навучэнцаў школы занепакоіліся тым, што адміністрацыя Ленінскага раёну Гародні пастанавіла адчыніць у школе расейскамоўныя класы, і паспрабавалі пратэставаць на пікетах. Аднак улады гораду адмовілі ім у гэтым праве, патлумачыўшы адмову тым, што заяўнікі не ўзгаднілі правядзенне пікетаў з міліцыяй і іншымі службамі.

Гарадскія ўлады забаранілі правядзенне ў Гародні канцэрта ў гонар беларускага нацыянальнага героя Кастуся Каліноўскага. Канцэрт арганізоўвала гродзенская суполка "Маладога Фронту". Ін меўся адбыцца 24 траўня. З патрыятычнымі песнямі збіраўся выступіць вядомы гродзенскі панк-гурт "Кальян" і новы праект "Дзецыюкі". “Прадстаўнікі ўладаў сказали, што Малады Фронт як незарэгістраваная арганізацыя не можа ладзіць ніякіх мерапрыемстваў.

25 траўня ў судзе Смаргонскага раёна быў пачаты разгляд скаргі грамадскага актывіста Мікалая Уласевіча на дзеянні капітана міліцыі Астравецкага РАУС В. Герасіма, які прыняў рашэнне пра ануляванне дазволу на права захопуваць Уласевічам паляўнічай стрэльбы. Яшчэ 15 лістапада 2011 года старэйшы інспектар па дазва-

льнай сістэме раёну прыняў пастанову і ў той жа дзень у Уласевіча забралі стрэльбу. Пры tym прадстаўнікі міліцыі палічылі, што нібыта ён парушыў артыкул 27 Закона “Аб зброй” у звязку з tym, што Уласевіч 25 жніўня 2010 года прыцягваўся да адміністрацыйной адказнасці і на момант вынясення заключэння пра ануляванне дазволу на захаванне стрэльбы, прынятае рашэнне суду па адміністрацыйнай справе не выкананае. Такія дзеянні прадстаўнікоў міліцыі Мікалай Уласевіч лічыць незаконнымі, таму і звярнуўся ў суд. Справу ў Смаргонскім раённым судзе пачала разглядаць суддзя А. Кіндра. Пасля таго, як яна пачала трактаваць адказы Уласевіча па сваім жаданні і настойваць на іншых фармулёўках, грамадскі актывіст патрабаваў дакладнага запісвання ў пратакол судовага паседжання сваіх адказаў, а затым заяўіў хадайніцтва пра адвод суддзі. Суддзя задаволіла гэтае хадайніцтва. Калі працягненца разгляд скаргі і хто яго будзе весці – невядома.

У чэрвені ў Слоніме пачнекца судовы працэс супраць актывісткі Партыі БХД Вольгі Панасевіч. Яе вінаваціць у дробным хуліганстве і ў tym, што яна не падпарадковалася міліцыянтам. Міліцыянты затрымалі Панасевіч па дарозе дадому і дасцавілі ў ізолятар часовага ўтрымання. У ізолятары Вольгу ставілі ў позу «ластакі», кідалі на падлогу і білі нагамі. На кабету склалі адміністрацыйны пратакол нібыта за дробнае хуліганства і за тое, што яна не падпарадкоўвалася міліцыі. Панасевіч зафіксавала траўмы і накіравала скаргу ў пракуратуру, якая пераслала зварот ў Следчы камітэт. Аднак у Следчым камітэце складу злачынства ў дзеяннях міліцыянтаў не знайшлі, у звязку з чым пракуратура накіравала скаргу ў аддзел следчай бяспекі.

Шаснаццаць год

Шаснаццаць гадоў прайшло з таго часу, калі група аднадум-цаў сабралася, каб утварыць арганізацыю, якая будзе дбаць пра людзей якія падвяргаюцца палітычнаму пераследу або یерпяць за свае погляды і перакананні. “Вясна-96”. Такую далі назву гэтай арганізацыі вясной 1996-га году. Яе старшынём стаў ужо вядомы і дагэтуль адраджэнец і патрыёт Але́сь Бяляцкі.

Гэту арганізацыю, пасля актыўнага маніторынгу за выбарамі 2001-га году зачынілі. Фармальныя прычыны на тое, як заўсёды, знайшліся. Але праваабаронцы не спынілі сваёй дзейнасці. Ніхто, і аніякае заканадаўства не можа забараніць чалавеку стаць праваабаронцам і змагацца за права іншых людзей. Беларуское заканадаўства таксама гэтага афіцыйна не забараняе.

Збор і распаўсюд інформацыі пра затрыманых, інфармаванне грамадзкасці, маніторынг, змаганне ў судах, юрыдычныя кансультатыўныя, пошук адвакатаў, матэрыяльная дапамога пацярпелым... Гэта толькі дробны пералік той працы, які руліва ўсе гэтыя гады рабіць праваабаронцы.

— Ніхто некалі не скажа, што ў гэты час тут ніхто нічога не рабіў, — заяўвіў у сваім заключным слове на паседжанні суда над ім нязменны кіраўнік гэтай арганізацыі Але́сь Бяляцкі.

Сапраўды, чаго варты быў бы народ, чаго вартая была б нашая нацыя, каб яна не мела сваіх праваабаронцаў, што гатовыя ахвяраваць дзеля высокіх ідэалаў. Ці меў бы такі народ перспектывы і будучыню, каб не меў ў сваёй нацыянальнай душы галоўных хрысціянскіх і агульначалавечых памкненняў, сярод якіх непераадольная прага і нават жыццёвая неабходнасць памагаць бліжняму, змагацца за справядлівасць, за свае погляды і перакананні, і самае галоўнае для праваабаронцы, бараніць права іншых за маж-

лівасць спавядцаць іх погляды і перакананні, нават тады, калі сам гэтыя погляды не падзяляеш. Чаго варта была б краіна, каб не знайшліся ў ёй людзей, якія шчыра спачуваюць тым, каго пераследујуць, і тым, хто ў няволі.

Зараз кіраўнік “Вясны” сам адбывае зняволенне. “Моцна за

Памяць пра тых, хто змагаўся за лёс сваёй нацыі і вера ў лепшае будучае сваёй краіны. І для гэтай будучыні трэба перш за ўсё каб была справядлівасць. Справядлівасць, дзеля якой варта жыць і дзеіць.

У сённяшнім свеце хто толькі не называе сябе праваабаронцамі.

Але ніхто не скажа, што вясноўцы незаслужана карыстаюцца гэтым велічным і чалавечным памяткам. Усе шаснаццаць год працы падцвердзілі гэта. Падцвердзілі гэтак жа, як і паплечнікі і аднадумцы з іншых беларускіх праваабарончых арганізацый, гэтак жа, як і калегі праваабаронцы з іншых краін, якія абраўлі вясноўца Алеся Бяляцкага віцэ-прэзідэнтам Міжнароднай федэрацыі правоў чалавека.

мяне не перажывайце”, — піша ён з калоніі, як заўсёды больш заклапочаны тым, каб не перажывалі за яго іншыя, чым сваім цяпешашнім не самым прываблівым станам. І нават у такой сітуацыі Але́сь шукае мажлівасць выкарыстотаць час з карысцю, бо вельмі цэніць жыццё, кожную яго хвіліну. — “Сёлета юбілей Максіма Танка, — дадае ён у сваім лісце з калоніі, — вось жа я хачу перачытаць яго”.

Але́сь быў і ёсьць сапраўдным натхняльнікам сваіх паплечнікаў. Шмат чаго здарылася і змянілася за гэтыя шаснаццаць гадоў. Але “вясноўцы” засталіся пры сваіх перакананнях і ідэалах. Беларуская мова, нацыянальныя і духоўныя каштоўнасці, гістарычнае ды культурнае спадчына, беларускія народныя традыцыі, і памяць...

Быць праваабаронцам гэта так натуральна для кожнага чалавека. Нельга праходзіць ля чужой бяды і рабіць выгляд, што нічога не зauważаеш. Нельга заставацца з боку ад проблем грамадства. Нельга грэбаваць такой зразумелай кожнаму з’явай, як права чалавека. Права тваё, і права іншага. Нельга не прагнунуць справядлівасці.

І таму вясноўцы ў свой шаснацатаць год нараджэння ўпэўненыя, што шэрагі праваабаронцаў на Беларусі будуть расці. І слова “Правы чалавека” стануть зразумелыя і натуральныя для кожнага беларуса. Бо для гэтага шмат зроблена, за гэтыя шаснаццаць гадоў.

Віктар Сазонаў

Каляндар памятных і круглых датай Гарадзенішчыны на чэрвень 2012 году

3 чэрвень

15 гадоў таму (1997) – У Атаве (Канада) памёр Янка Сурвілла, беларускі грамадзкі дзеяч, эмігрант (Нямеччына, Гішпанія, Канада). Нараджэнец в. Белевічы (Смургонскі р-н).

4 чэрвень

165 гадоў таму (1847) – У Варшаве памёр Стапан Грабоўскі, вайсковы дзеяч, адзін з кіраунікоў паўстаньня 1794. Нараджэнец в. Асташына (Наваградзкі р-н).

60 гадоў таму (1952) – У Чыкага памёр Язэп Варонка, беларускі палітычны дзеяч, журналіст, публіцыст, дзеяч эміграцыі (ЗША). Адзін з заснаваньнікаў у Гародні таварыства “Бацькаўшчына”.

5 чэрвень

220 гадоў таму (1792) – Мястэчка Цырын атрымала герб.

7 чэрвень

520 гадоў таму (1492) – У Гародні памёр Казімер Ягелончык, вялікі князь ВКЛ (1440-92).

14 чэрвень

25 гадоў таму (1987) – У Лёндане памёр Кастусь Глінскі, юрыст, вязень савецкага канцлягеру, ваяваў у Арміі Андерса, дзеяч эміграцыі (Вялікабрытанія). У 1930-ых працаўнік суддзёем у Ашмяне.

15 гадоў таму (1997) – У Карэлічах прайшлі міжнародныя чытаньні, прысьвечаныя Ігнату Дамэйку. Заснаваныне ў Медзьвядцы музея Дамэйкі.

19 чэрвень

100 гадоў таму (1912) – У мяст. Радунь (Вараноўскі р-н) нарадзіўся Пятро Бітэль, беларускі пісьменнік, паэт, перакладнік, педагог,

праваслаўны сьвятар.

21 чэрвень

45 гадоў таму (1967) – У Вільні памёр Фэлікс Стакевіч, беларускі грамадзка-культурны дзеяч, выдавец, педагог, актывіст Грамады і ТБШ. Нараджэнец Шчучына.

23 чэрвень

220 гадоў таму (1792) – Мястэчка Радунь (Вараноўскі р-н) атрымала герб.

24 чэрвень

245 гадоў таму (1767) – У в. Асташына (Наваградзкі р-н) нарадзіўся Стапан Грабоўскі, вайсковы дзеяч, адзін з кіраунікоў паўстаньня 1794.

200 гадоў таму (1812) – На Беларусь увайшлі войскі Напалеона, пачала ся вайна 1812 году.

25 чэрвень

360 гадоў таму (1652) – Мястэчка Жыровічы (Слонімскі р-н) атрымала Магдэбургскае права.

26 чэрвень

80 гадоў таму (1932) – У Польшчы памёр Вінцук Гарасімовіч, беларускі грамадзка-рэлігійны дзеяч, рыма-каталіцкі сьвятар. Нарадзіўся ў 1870 у мяст. Мір.

27 чэрвень

315 гадоў таму (1697) – Карапём Рэчы Паспалітай і Вялікім князем ВКЛ абранны Аўгуст II Монцы (кіраваў да 1733).

28 чэрвень

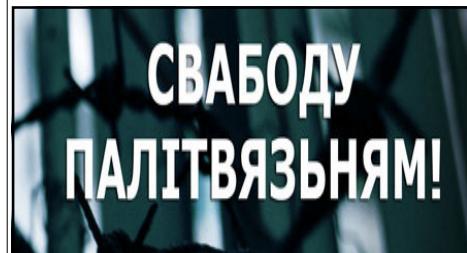
80 гадоў таму (1932) – У в. Катчыно (Мастоўскі р-н) нарадзіўся Пётр Марціноўскі, беларускі педагог, краязнавец, літаратуразнавец, кіраунік Зельвенскага літаратурнага аб'яднаньня.

Кожны аўторак у эфіры незалежнай радыёстанцыі “Радыё Рацыя” - праграма “Людзьмі звацца!”, якая асвятляе падзеі, датычныя правоў чалавека на Беларусі. Час выхаду ў эфір – 15-05 (паўтор - серада 0:05-1:00 і субота 7:05-8:05). Таксама ў гэты час яе можна слухаць праз інтэрнэт на сایце www.racyja.com

Больш падрабязную праваабарончую інфармацыю па ўсёй Беларусі вы можаце атрымаць на сایце

www.spring96.org

На сایце www.palitviazni.info вы таксама можаце атрымаць інфармацыю пра палітычных зняволеных у Беларусі

Больш падрабязную праваабарончую інфармацыю па Гарадзеншчыне вы можаце атрымаць на сایце

www.harodniaspring.org

Праваабарончая інфармацыя з іншых рэгіёнаў Беларусі:

Берасце - www.brestspring.org

Віцебск - www.vitebskspring.org

Гомель - www.gomelspring.org

Магілёў - www.mahilyowspring.org

